

задълженията, които тя дала при преговоритѣ за миръ съ Симеона. На епископъ Мадалберта било заповѣдано, следъ като изтъкми враждебнитѣ отношения между българи и хървати, да се върне въ Далмация, гдето той трѣбвало да присъствува на втория сплетски съборъ при вторичното разглеждане на църковния въпросъ въ Далмация и Хърватско, и да приложи всичкитѣ си старания за окончателно решение на спорнитѣ въпроси. Обаче дейността на събора се продължила презъ цѣла 927 год., а римската курия не е могла да изпълни задълженията си предъ Симеона, докато се не свършилъ съборътъ, защото само по тоя начинъ нейнитѣ представители сж могли да държатъ въ рѣце хърватския кралъ и непокорнитѣ епископи и да прокарать всичко, което имъ се предписвало отъ Римъ. Идвали ли сж папски легати въ България следъ закриването на сплетския (втори) съборъ при приемника на Симеона, царъ Петра, не е известно; но, като имаме предъ видъ станалитѣ въ втората половина на сжщата 927 год. събития, а именно, сключения тогава миръ съ Византия, чиито главни условия били признанието царското достоинство на българския царъ и автокефалността на българската църква начело съ патриархъ — тъкмо това, което Симеонъ поискалъ и очаквалъ отъ Римъ, — твърде близко стои до истината, ако не фактичността, то поне възможността за изпълнението на папскитѣ обещания и следъ смъртта на Симеона, защото цариградското правителство едва ли се съгласило да приеме тия условия, ако не е заплашвала изтъкнатата възможностъ.

Както и да било, но нѣма съмнение, че това тъкмо бавене отъ страна на папата не малко спомогнало за скоростижната смъртъ на стария, нервенъ и силно раздражителенъ, а заедно съ това нетърпеливъ и славолюбивъ царъ Симеона, за чиято смъртъ византийскитѣ хронисти разказватъ една твърде любопитна подробностъ. „Нѣкой си астрономъ Иванъ срещналъ веднажъ императоръ Романа и му казалъ: „Господарю, статуята, която стои въ арката на Ксиролофъ (площадъ източно отъ Силиврийскитѣ врата, днешна Авретъ-пазаръ) и гледа на западъ, е (образътъ) на Симеона; и ако отсѣчешъ главата ѝ, въ сжщия часъ Симеонъ ще умре.“ Императоръ Романъ презъ нощта изпратилъ да отсѣкатъ главата на статуята, и въ сжщия часъ Симеонъ умрѣлъ въ България, обхванатъ отъ безумие и поразенъ отъ болестъ въ сърдцето; той загина, като напразно не зачиташе законитѣ.“ Макаръ че византийскитѣ хронистъ Ив. Скилица и да увѣрва, какво императоръ Романъ направилъ по-сетне най-щателна справка и всичко се оказало точно, все пакъ легендарността на тоя разказъ е очевидна. Обаче въ него проглежда потаеното желание на византийцитѣ начело съ тѣхния държавенъ глава: да предадатъ на потомството, че страшниятъ за тѣхъ български царъ Симеонъ, колкото и да билъ опасенъ за източната империя, колкото неговитѣ ламтежи да завоюва Цариградъ и да седне на Константиновия престолъ и да били напразни и суетни, сега загинвалъ по божие благоволение и по желанието на византийския императоръ. Тѣй или инѣкъ, но съ смъртта на Симеона — единъ отъ най-знаменититѣ господари презъ първото българско царство — се турилъ край на оная криза въ политическитѣ отношения между България и Византия, която се бѣ почнала още въ 922 год., когато Симеонъ бѣ решилъ, както се изтъкна, веднажъ за винаги да свърши съ Византия; съ нея като че ли се разрешавали всички по-напредъ нагледъ неразрешими въпроси между българския царъ и ромейския императоръ; тя като че ли се очаквала съ голѣмо нетърпение като нѣщо най-необходимо, отъ една страна, за да може всичко на Балканския полуостровъ да се върне отново къмъ нормаленъ редъ, а отъ друга — да се проявятъ сетнинитѣ отъ 14-годишнитѣ непрекъснати войни на царъ Симеона за завладѣването на Цариградъ.